

Centvrio

Opis sylwetki

Centvrio jest najważniejszym żołnierzem, a zarazem dowódcą jednostki zwanej Centvrią. Wybierany spośród najbardziej zasłużonych i najmężniejszych, pełni rolę dowódcy polowego walczącego w pierwszej linii, inspirującego podległych sobie żołnierzy, wskazującego kierunek natarcia i osobiście biorącego udział w walce.

Centvriones wyróżniali się poprzeczną crestą, czyli grzywą z piór o różnym ubarwieniu. Z racji wysokiego żołdu, wynoszącego od dwu- do pięciokrotności żołdu szeregowego milesa, a niekiedy jeszcze więcej w zależności od stanowiska w Legionie, cechowali się również bogatszym wyposażeniem oraz noszonymi dystynkcjami i odznaczeniami.

Wysoka śmiertelność wśród centvrionów sprawiała, że było to stanowisko wysokiego ryzyka, ale też wyjątkowego prestiżu. W razie śmierci Centvriona dowodzenie przejmował dowódca straży tylnej, czyli **Optio**, a gdyby i on poległ, jednostkę obejmował Centvrio sąsiedniej jednostki z tego samego manipułu.

Zadania i obowiązki

Centvrio odpowiada za całokształt funkcjonowania swojej jednostki zarówno podczas przygotowań do kampanii, w trakcie życia obozowego, jak i na polu bitwy. Do jego obowiązków należy właściwe rozdzielenie ról, organizacja pracy, nadzór nad stanem obozu, tworzenie planów działań wojskowych oraz bieżące dowodzenie podległymi żołnierzami.

Przydziały oficerskie i funkcyjne

Przed każdą kampanią Centvrio przeprowadza rozpoznanie, jacy konkretni żołnierze stawiają się pod znakami legionowymi. Na tej podstawie organizuje strukturę dowodzenia, przydziały namiotowe oraz obsadę najważniejszych funkcji w obozie i poza nim.

1. Przed każdą kampanią przeprowadza rozpoznanie, jacy konkretnie żołnierze stawiają się pod znakami legionowymi.
2. W przypadku braku etatowych oficerów i podoficerów mianuje według własnego uznania żołnierzy na następujące stanowiska:
 - **Optio**;
 - **Signiferi**;
 - [Tesserarivs](#).

3. Wyznaczonych oficerów i podoficerów umieszcza w namiocie sztabowym.
4. Spośród pozostałych żołnierzy wybiera najbardziej doświadczonych, aby pełnili role starszych szeregowych nad namiotem, czyli **Decanvsów**.
5. W porozumieniu z wyznaczonymi na czas kampanii Decanvsami przydziela konkretnych żołnierzy do ich namiotów.
6. Kierując się znajomością wyszkolenia zgłoszonych żołnierzy, wyznacza również inne ważne stanowiska funkcyjne, takie jak:
 - **Specvlatores**;
 - **Frvmentarivs**;
 - **Magister Campi**;
 - **Cvstos Castrorvm**;
 - **Medicvs**;
 - **Magister Latinae**.
7. W pierwszej kolejności przyznaje powyższe funkcje żołnierzom, którzy pełnią je na stałe i mają w tym największe doświadczenie.

Uwaga !!! Należy poczynić wszelkich starań, aby zainteresowani mogli zostać poinformowani o wszelkich powyższych przydziałach jeszcze przed imprezą.

Uwaga !!! Niektóre stanowiska mogą być łączone. W szczególności nie przeszkadza, aby Decanvsi pełnili dodatkowo inne role funkcyjne. Należy jednak rozdzielić role i zadania w obozie w taki sposób, aby nie przeciążać wybranych żołnierzy nadmierną ilością obowiązków.

Na polu bitwy Centvrio decyduje o:

1. Podziale jednostki na mniejsze części i przydzieleniu tymczasowych dowódców na wybrane odcinki frontu.
2. Ogłoszeniu narady wojennej, czyli **Consillivm**, podczas której omawia plan bitwy, wyznacza tymczasowych dowódców i określa działania, jakie mają oni podjąć.
3. Nakreśleniu planu taktycznego bitwy dla całego Legionu, opierając się na informacjach zdobytych przez wywiad.

W obozie Centvrio:

1. Zapewnia odpowiedni przydział zasobów ludzkich do zadań koniecznych dla funkcjonowania **castrvm**.
2. Widząc uchybienia lub problemy, niezwłocznie wydaje polecenie wykonania potrzebnych czynności odpowiedniej komórce specjalizującej się w wybranych pracach.
3. Gani leniwych, motywuje zniechęconych i nagradza pracowitych.
4. Pilnuje, aby codziennie w **Praetorivm** znajdowało się pisemne zestawienie prac do wykonania w danym dniu przez funkcyjnych, którzy później odznaczają je jako wykonane.
5. Dba o to, aby wracając do namiotu sztabowego mieć natychmiastowy podgląd na stan wykonanych zleceń i zrealizowanych rozkazów.

Wyznaczanie misji dla Specvlatores:

1. Zwiady i rekonesans okolicy pod względem zagrożeń ze strony tubylców.
2. Szerzenie propagandy.
3. Rozpoznanie liczebności oraz słabych stron sił przeciwnika, a także pozyskiwanie informacji od jeńców różnymi metodami.
4. Rozpoznanie trasy przemarszu, jeśli ma się on odbyć w danym dniu, oraz usunięcie przeszkód.

Dodatkowe czynności:

1. Ma prawo zorganizować pozorowane zdarzenia w celu uczulenia żołnierzy na zagrożenia i wyrobienia odpowiedniej reakcji na nie.
2. Ma prawo zarządzić przemarsz, wypad, rekonesans i inne działania wojenne w porozumieniu z Trybunem.

Pe?na współpraca z Optio

Ze względu na szeroki wachlarz obowiązków, jakie Centvrrio posiada w obozie i poza nim, ustala swojego bezpośredniego zastępcę w osobie **Optio**. Jego zadaniem jest pełne zaangażowanie w służbę na takich zasadach, jakby sam w dowolnym momencie miał stać się Centvrionem i skutecznie zastąpić go w całości obowiązków.

1. Ustala z Optio podział własnych obowiązków tak, aby usprawnić dowodzenie.
2. Dbą o to, aby w miarę możliwości codziennie wymieniać się z nim różnymi zadaniami, dzięki czemu Optio nabiera doświadczenia na wielu obszarach działania.
3. Dzieli się z nim wszystkimi informacjami o stanie obozu oraz raportami otrzymywanymi od żołnierzy.
4. Oczekuje od Optio tego samego, zwłaszcza jeśli zastępca otrzyma raporty podczas nieobecności Centvriona w sztabie lub obozie.

Uwaga !!! Współpraca Centvriona i Optio musi być pełna i stała, tak aby w każdej chwili możliwe było płynne przejście dowodzenia bez utraty kontroli nad sytuacją.

Budowa obozu

Zakres obowiązków Centvriona w odniesieniu do budowy obozu wymaga jeszcze pełnego opracowania. Należy jednak przyjąć, że odpowiada on za nadzór nad całością organizacji prac oraz za właściwe rozdzielanie zadań między funkcyjnych i zwykłych żołnierzy.

Tworzenie planów bitew i pokazów

Centvrrio jako głównodowodzący jednostki bierze pełną odpowiedzialność za przebieg bitwy. Na naradzie wojennej ustala z pozostałymi **Principales** oraz **Decanvsami** szkic taktyczny przebiegu działań wojskowych, przydziela do wyznaczonych jednostek oraz ich tymczasowych dowódców.

Na podstawie danych wywiadowczych od **Specvlatores** posiada pełny obraz sytuacyjny i terenowy, który powinien wykorzystać w każdym calu na korzyść armii.

1. Odpowiada za przygotowanie taktycznego planu działań wojskowych.
2. W porozumieniu z kadrą dowódczą ustala rozstawienie sił, przydziały oraz sposób realizacji założonych celów.
3. Wykorzystuje informacje wywiadowcze do oceny terenu, przeciwnika i możliwych zagrożeń.
4. Bierze odpowiedzialność za powodzenie lub niepowodzenie działań, które następnie podlegają ocenie Trybuna.

Codziennie prowadzenie obozu

Centurio odpowiada za bieżące funkcjonowanie obozu, organizację prac, przyjmowanie raportów oraz kierowanie działaniami funkcyjnych. Do jego obowiązków należy zarówno planowanie, jak i nadzorowanie wykonania powierzonych zadań.

Spotkania sztabowe

Centurio organizuje odprawę w okolicy godziny 8:00, po rozgrzewce i wizycie w latrynie, ale przed śniadaniem i myciem. Odprawa odbywa się w namiocie **Praetorium**.

Wszyscy funkcyjni zaraz po zbiórce, rozgrzewce i wizycie w latrynie stawiają się w **Praetorium**, aby zdać dowódcom raport ze stanu osobowego podległych ludzi, wykonanych prac oraz uwag co do dalszych robót. Jeśli działania wymagają obecności Decanvsów, wówczas wzywani są również wybrani spośród nich.

1. Przyjmuje raport od **Cvstosa Castrorum** o gotowości obozu pod względem:
 - czystości;
 - stabilności kwater mieszkalnych;
 - stanu umocnień;
 - przygotowania obozu i ludzi do sytuacji nadzwyczajnych, na przykład klęsk żywiołowych;
 - uwag własnych dotyczących prac koniecznych dla zabezpieczenia funkcjonowania obozu.
2. Kancelaria Centuriona współpracuje z **Medicvsem**, tak aby znać aktualny stan żołnierzy zdolnych i niezdolnych do walki, pokazów, przemarszu lub innych obowiązków.
3. Wyznacza na dany dzień misje terenowe dla oddziału **Specvlatores** oraz inne zadania wynikające z bieżącej sytuacji.

Odbieranie raportów

Jednym z podstawowych obowiązków Centuriona jest regularne odbieranie raportów od funkcyjnych oraz utrzymywanie pełnego obrazu sytuacji w obozie.

1. Przyjmuje raport od **Cvstosa Castrorum** o gotowości obozu do przeglądu pod względem czystości.

2. Współpracuje z **Medicvsem**, aby znać aktualny stan żołnierzy zdolnych i niezdolnych do walki, pokazów oraz wymarszu z obozu.
3. Analizuje raporty przekazywane przez innych funkcyjnych i na ich podstawie wydaje dalsze polecenia.

Uwaga !!! Centurio powinien stale dążyć do tego, aby żaden istotny problem w obozie nie pozostawał bez raportu, decyzji i wyznaczenia osoby odpowiedzialnej za jego rozwiązanie.

Do dyskusji i opracowania

Ustalić, czy narady i odprawy należy traktować jako to samo, czy też jako dwa odrębne rodzaje spotkań sztabowych.

Określić dokładnie, kto ma obowiązek stawiania się na takich odprawach, w szczególności czy uczestniczyć mają w nich zawsze wszyscy funkcyjni, w tym Frumentarius i Speculatores, czy też część z nich powinna być informowana indywidualnie o swoich zadaniach.

Uzupełnić pełny zakres obowiązków Centuriona przy budowie obozu oraz uszczegółwić procedurę codziennego raportowania.

Linki zewnętrzne

- <http://www.academia.edu/6339769/Centurion>

Revision #21

Created 2026-04-03 23:37:11 UTC by CACAIVS

Updated 2026-04-13 17:43:37 UTC by CACAIVS